

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक ५ जुलै, २०२४
(सकाळी ११.०० ते ११.४५ वाजता)

लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —

(मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०२४, बुधवार, दिनांक ३ जुलै, २०२४ व गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — [अनुक्रमांक (१) व (२)] —

(१) **अॅड.अनिल परब, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील धारावी येथील QC-१ राजाबली चाळ, टी जंक्शन येथील CTS क्र.३४९ येथे मौठ्या प्रमाणावर अनधिकृत वाणिज्यिक गाळ्यांचे बांधकाम करण्यात आल्याचे माहे जून, २०२४ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास येणे, मुंबई महानगरपालिकेच्या जी-उत्तर प्रभागाने सदरहू अनधिकृत बांधकामा प्रकरणी नियम ३५४ (अ) स्टॉप वर्क नोटिस दिनांक २१ मार्च, २०१८ रोजी संबंधितांना बजावली असल्याचे उघडकीस येणे, सदरहू नोटीशीच्या अनुषंगाने समाधानकारक उत्तर प्राप्त न झाल्याने मुंबई महानगरपालिकेने सदरहू अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करण्याचे आदेश दिनांक १० मे, २०१८ रोजी दिलेले असणे, तथापि निष्कासन आदेश निर्गमित होऊन सहा वर्षांचा कालावधी लोटूनसुद्धा सदरहू अनधिकृत बांधकाम पाडण्याच्या अनुषंगाने कोणतीही कारवाई करण्यात आलेली नसणे, सदरहू अनधिकृत गाळ्यांना विद्युत जोडणी मिळावी याकरिता करण्यात आलेल्या अर्जाच्या अनुषंगाने बेस्ट प्रशासनाने सकारात्मक भूमिका घेतली असल्याचे निदर्शनास येणे, सदरहू अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करण्यासंदर्भात स्थानिक नगरसेवकाने मुंबई महानगरपालिका प्रशासन तसेच बेस्ट प्रशासनाशी वेळोवेळी पत्रव्यवहार देखील केलेला असणे, तथापि याप्रकरणी संबंधित प्रशासनाने कोणतीही ठोस कारवाई केलेली नसणे, याप्रकरणी सखोल चौकशी करून दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता तसेच संबंधित गाळे मालकाविरुद्ध नियम ४७५ (अ) अन्वये

कारवाई करण्याची नितांत गरज, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) डॉ.वजाहत मिर्जा, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाने वैद्यकीय अभ्यासक्रम पदवी आणि पदवीधर पदवी तसेच पदविका परीक्षांच्या दोन पेपर्सच्या दरम्यान एक दिवसाची सुट्टी दिली जाणार नाही आणि सलग परीक्षा घेण्यात येणार असल्याचे परिपत्रक दिनांक ४ जून, २०२४ रोजी प्रसिद्ध केल्याचे माहे जून, २०२४ च्या पहिल्या आठवड्यात उघडकीस येणे, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाने घेतलेला हा निर्णय परिक्षार्थी विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने गैरसोयीचा आणि विद्यार्थ्यांना तीव्र मानसिक त्रास देणारा असणे, सन २०२३ पर्यंत घेण्यात आलेल्या वैद्यकीय परीक्षेच्या प्रचलित पद्धतीनुसार घेण्याची मागणी मार्ड या वैद्यकीय क्षेत्रातील निवासी डॉक्टर्स संघटनेने तसेच इतर विद्यार्थी संघटना व परीक्षार्थी विद्यार्थ्यांनीही मागणी केलेली असणे, वैद्यकीय अभ्यासक्रमांच्या विद्यार्थ्यांना दोन पेपर्सच्या दरम्यान एक दिवस सुट्टी मिळाल्यास पुढील विषयाच्या पेपरची तयारी व अभ्यास करण्यासाठी कालावधी मिळणे, परंतु सलग परीक्षा घेतल्यास त्याचा विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक व मानसिक अवस्थेवर परिणाम होऊन विद्यार्थी अनुत्तीर्ण होणे, विद्यार्थ्यांचे मानसिक व शारीरिक आरोग्य धोक्यात येण्याची शक्यता अधिक असणे, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाने घेतलेल्या या चुकीच्या निर्णयाचा पुनर्विचार करून वैद्यकीय परिक्षार्थी विद्यार्थ्यांना दोन पेपर्स दरम्यान एक दिवस सुट्टी देण्याबाबत सकारात्मक निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — [अनुक्रमांक (३) ते (७)] —

(३) श्री.सत्यजीत तांबे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाकडे अनेक अतिमहत्वाच्या जबाबदाऱ्या असताना त्या गांभीर्यपूर्वक पार न पाडल्या जाणे, लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत शासनाच्या आपले सरकार पोर्टल करिता

१२४ सेवा महामंडळाने अद्यापही अधिसूचित केलेल्या नसणे, भारत नेट प्रकल्पांतर्गत महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाकडे ऑप्टिकल केबल टाकण्याचे जबाबदारी असताना अद्यापही राज्यातील ३७ टक्के ग्रामपंचायतींना राऊटर न पुरविण्यात येणे तसेच १२ टक्के ऑप्टिकल केबल टाकण्याचे काम अपूर्ण असणे, माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाच्या ई-मेल प्रणालीचे देखभाल दुरुस्तीची जबाबदारी असलेल्या क्लाऊड स्टेटस या कंपनीला महामंडळाने देयके न अदा केल्यामुळे दिनांक १४ ते १६ नोव्हेंबर, २०२३ दरम्यान कंपनीने आपले काम थांबवल्यामुळे शासनाच्या महाडीबीटी थेट लाभ हस्तांतरणाच्या योजना बंद पडून शासनाची बदनामी होणे, या ठिसाळ कारभाराची चौकशी होऊन जबाबदारी निश्चित करण्याची गरज असणे, महामंडळाच्या स्थापनेच्या आठ वर्षांनंतरही कर्मचाऱ्यांचे वेतन व नियमित धोरण लागू नसणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना."

- (४) **सर्वश्री विलास पोतनीस**, एकनाथराव खडसे, सुनिल शिंदे, विक्रम काळे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, सत्यजीत तांबे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **उप मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"पुणे येथील कल्याणीनगर एअरपोर्ट रस्त्यावर दिनांक १९ मे, २०२४ रोजी पहाटे एका भरधाव अलिशान चारचाकी गाडीने दुचाकीला दिलेल्या धडकेत दोन निष्पाप अभियंत्यांचा झालेला दुर्दैवी मृत्यू, या गाडीच्या अल्पवयीन चालकाने मद्य प्राशन केले असणे, तसेच त्याने गाडी चालविण्याचे प्रशिक्षण घेतले नसणे आणि मोटारवाहन चालवण्याचा परवानाही नसणे, मुलगा अल्पवयीन असतानाही वडीलांनी मुलाला चालविण्यास दिलेले वाहन, तसेच हॉटेल मालक आणि व्यवस्थापकाने मद्य पुरविण्यापूर्वी मुले अल्पवयीन असल्याची न केलेली खात्री, जळगाव तालुक्यातील रामदेववाडी येथे दिनांक ७ मे, २०२४ रोजी श्रीमंताच्या दोन मुलांनी मद्यधुंद अवस्थेत कारची रेस खेळताना दिलेल्या धडकेत एकाच कुटुंबातील चार जणांचा झालेला मृत्यू, सदर घटनेला एक महिना लोटला तरीदेखील संशयीत आरोपींना पोलीसांनी न केलेली अटक, आरोपींना तात्काळ अटक न केल्यास एमआयडीसी पोलीस ठाण्यावर आक्रोश मोर्चा काढण्याचा स्थानिक नागरीकांनी दिलेला इशारा, या घटनेत गांजा आढळून आलेला असतानाही फिर्यादित त्याचा न केलेला उल्लेख, तसेच नागपूर

येथील वाठोडा पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतील दिघोरी चौकाजवळ एका कारचालकाने मद्यधुंद अवस्थेत नियंत्रण सुटल्याने फुटपाथवर झोपलेल्या ९ जणांना चिरडल्याची घटना दिनांक १६ जून, २०२४ रोजी वा त्या सुमारास घडली असणे, या घटनेमध्ये दोघांचा मृत्यू झाला असून पाच जण गंभीर जखमी झाले असणे, यामध्ये एका लहान मुलीचा व महिलेचा जागीच मृत्यू झालेला असून उपचारादरम्यान आणखी एकाचा मृत्यू झाल्याची बाब निदर्शनास येणे, या अपघातानंतर गाडीचालक घटनास्थळावरून फरार झाला असणे, उक्त अपघातांमध्ये कारचालक मद्यधुंद असल्याचे निदर्शनास येणे तसेच याप्रकरणी शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी सर्वसामान्य नागरीकांमध्ये निर्माण झालेली संतापाची भावना व तीव्र असंतोष, यास्तव उक्त प्रकरणी पारदर्शक चौकशी करून दोषी असलेल्यांवर कठोर कारवाई करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील परळ येथे असलेल्या बी.आय.टी. चाळीत भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दीर्घकाळ वास्तव्य केले असणे, परळच्या बी.आय.टी. चाळ क्र. १ येथील घर क्र. ५० आणि ५१ हे अनेक ऐतिहासिक घटनांचे साक्षीदार बनले असणे, याच ठिकाणाहून ते इंग्लंड येथील गोलमेज परिषदेला तसेच पुणे करारासाठी गेले असणे, अशा ऐतिहासिक घटनांचे साक्षीदार बनलेल्या या चाळीतील त्यांच्या निवासस्थानाचे आंतरराष्ट्रीय स्मारक करण्याची घोषणा तत्कालीन राज्य सरकारने केली असल्याची बाब निदर्शनास येणे, परंतु तीन वर्षांनंतरही हे स्मारक अद्याप कागदावरच असल्याचे समोर येणे, याठिकाणी स्मारक व्हावे अशी आंबेडकरी चळवळीतील बांधवांकडून मागील अनेक वर्षांपासून मागणी केली जात असणे, स्मारक उभारण्यात होत असलेल्या दिरंगाईमुळे आंबेडकरी जनतेच्या मनामध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेली असंतोषाची भावना, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या वास्तव्याने पावन झालेल्या परळ येथील बी.आय.टी चाळीतील वास्तुचे जतन करण्यासाठी सदर स्मारकाचे बांधकाम

लवकरात लवकर सुरू करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

(६) **सर्वश्री जयंत आसगावकर, अरुण लाड, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"विद्यार्थी पटसंख्या कमी असल्याचे कारण सांगत राज्यातील शाळा बंद करण्याचे धोरण शासनाकडून राबविणे, विविध आदेश काढून विद्यार्थ्यांसह शिक्षकांना मेटाकुटीला आणणे, अशातच शासनाने १५ मार्च २०२४ रोजी १५० विद्यार्थी संख्येला मुख्याध्यापक पद पात्र हा नवीन आदेश काढणे, हा आदेश मुख्याध्यापकांवर अन्याय करणारा असणे, कारण यामुळे राज्यातील कमी पटसंख्येच्या अधिक शाळा मुख्याध्यापकांविना वंचित राहणे, वास्तविक मुख्याध्यापक हा शाळेचे नेतृत्व करणारा टीम लीडर असणे, शाळेला मुख्याध्यापक नसणे म्हणजे त्या शाळेचे भवितव्य अंधारमय होणे, हा आदेश रद्द व्हावा, यासाठी शिक्षक संघटनांकडून वेळोवेळी शासनाकडे निवेदनाद्वारे मागणी करणे, शासनाकडून या मागणीला प्रतिसाद न मिळणे, या आदेशामुळे शिक्षक वर्गात असंतोषाची भावना असणे, त्यामुळे शासनाने १५० पटाची अट रद्द करून "शाळा तिथे मुख्याध्यापक" अशा पद्धतीने नेमणूक करणे, हा आदेश रद्द होण्यासाठी शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(७) **श्री.एकनाथराव खडसे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"जळगांव जिल्ह्यातील हतनुर पाटबंधारे प्रकल्पासाठी विशिष्ट तलांकापर्यंत भुसंपादन होणे, पुर्ण पातळीपर्यंत पूर आल्यावर संपादीत जमिनीच्या वरील तलाकांवरील जमिनी पाण्याखाली जाणे, त्या जमिनीतील पिकांचे वारंवार नुकसान होणे, अशा नुकसानग्रस्त जमिनीसाठी भरपाई देणे, अशा जमिनी संपादनासाठी शासनाने दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१२ मध्ये स्तुत्य शासननिर्णय घेऊन कार्यवाही करण्याबाबत आदेश देणे, सन २०२२ मध्ये आयआयटी मुंबईकडून याबाबत झालेला अभ्यास, सदर अहवाल स्विकारून ऐनपुर, निंबोल ता.रावेर व मुक्ताईनगर तालुक्यातील शेतजमिनी व निवासी घरे संपादन करण्याची आवश्यकता तसेच सन १९५९ मध्ये जळगांव जिल्ह्यात पूर्णा नदीला आलेल्या महापुरात नदीकाठावरील मुक्ताईनगर

तालुक्यातील ११ गावे युध्द पातळीवर स्थलांतरित करणे, सदर गावांना पुरग्रस्त म्हणून असलेला दर्जा, अद्यापही या गावांच्या भुमी अभिलेख विभागाकडे नोंद न करणे, मालमत्तेचे ७/१२ उतारा मिळत नसल्याने खरेदी-विक्रीचे व्यवहार न होणे, सदर गावांना प्रकल्पग्रस्त दर्जा देऊन प्रकल्पग्रस्त दाखले व नागरी सुविधा देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

- (क) शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०२४ रोजीच्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील राखून ठेवण्यात आलेला श्री. सुधाकर अडबाले व इतर वि.प.स. यांचा "संच मान्यतेच्या सुधारित निकषांचा शासन निर्णय रद्द करण्याबाबत" या विषयावरील तारांकित प्रश्न क्रमांक २३४५३
- (ख) शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०२४ रोजीच्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील राखून ठेवण्यात आलेला श्री. किरण सरनाईक व इतर वि.प.स. यांचा "राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे सातव्या वेतन आयोगाचे प्रलंबित हप्ते अदा करण्याबाबत" या विषयावरील तारांकित प्रश्न क्रमांक २३०४८

(ग) तारांकित प्रश्न

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे —

- (१) उप मुख्यमंत्री तथा ऊर्जा मंत्री : (क) "महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा अठरावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) मत्स्यव्यवसाय मंत्री

"महाराष्ट्र मत्स्योद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१५-२०१६ ते सन २०१८-२०१९ या वर्षांचे अनुक्रमे चव्वेचाळीसावा, पंचेचाळीसावा, सेहेचाळीसावा व सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(३) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री

"राज्य परिवहन महामंडळाच्या शिवशाही बसला आग लागण्याच्या आणि अपघात होण्याच्या घटनांमध्ये सातत्याने वाढ होत असणे" या विषयावरील श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. यांनी म.वि.प. नियम १०१ अन्वये उपस्थित केलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १२१ वरील चर्चेच्यावेळी दिनांक १९ जुलै, २०२३ रोजी दिलेल्या आश्वासन क्रमांक ३४ व ३५ नुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

(४) उद्योग मंत्री

(क) "महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक हिशेब" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचे सन २०२४-२०२५ चे मूळ अर्थसंकल्पीय अंदाजपत्रक आणि सन २०२३-२०२४ या वर्षाचे सुधारीत

अर्थसंकल्पीय अंदाजपत्रक"
सभागृहासमोर ठेवतील.

- (५) महिला व बालविकास : (क) "महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०२०-२०२१ व सन २०२१-२०२२ या वर्षांचा अनुक्रमे अड्डावीसावा व एकोणतीसावा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) "महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) "महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा अड्डेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : (क) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास)

(ख) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

(१) श्री.विलास पोतनीस, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ३ वर मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"मुंबईतील केईएम रुग्णालयात चालकांअभावी बंद असलेल्या शववाहिन्यांची सेवा पुर्ववत सुरु करण्याबाबत."

(२) श्री.सुनिल शिंदे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ५ वर मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"मुंबईच्या अनेक विभागात होत असलेल्या अपुऱ्या पाणीपुरवठ्यामुळे मुंबईकरांना भेडसावत असलेल्या भीषण पाणीटंचाईबाबत."

(३) श्री.जयंत पाटील, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १ वर महसूल मंत्री निवेदन करतील :-

"रायगड जिल्ह्यातील पेण व खालापूर तालुक्यातील देहेन ते नागोठणे येथील इथेन गॅस प्रकल्पातील बाधित शेतकऱ्यांच्या संपादित शेतजमिनीच्या व पिकांच्या झालेल्या नुकसान भरपाईचा मोबदला प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांना मिळण्याबाबत."

(४) श्री.अंबादास दानवे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ४ वर सांस्कृतिक कार्य मंत्री निवेदन करतील :-

"दौलताबाद शहरातील किल्ल्यावर असलेल्या भारत मातेच्या मंदिरामध्ये पुजा करण्यासाठी पुरातत्व विभागाने घालण्यात आलेली बंदी उठविण्याबाबत."

चार : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास)

- मध्यंतर -

पाच : सन २०२४-२०२५ च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा.
(शेवटचा दिवस)

सहा : शासकीय विधेयके —

विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे — विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

(१) "सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ — महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२४"

(२) "सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४"

विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अंबादास दानवे, शशिकांत शिंदे, अनिल परब, अभिजीत वंजारी, अशोक

ऊर्फ भाई जगजाप, सचिन अहिर, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४" विधानसभेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

सात : (क) (मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०२४, बुधवार, दिनांक ३ जुलै, २०२४ व गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.मनिषा कायंदे, सर्वश्री विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रसाद लाड, आमश्या पाडवी, अमोल मिटकरी, चंद्रशेखर बावनकुळे, विक्रम काळे, सतीश चव्हाण, रणजितसिंह मोहिते-पाटील, प्रा.राम शिंदे, सर्वश्री श्रीकांत भारतीय, रमेशदादा पाटील, श्रीमती उमा खापरे, सर्वश्री प्रविण दटके, रामराव पाटील, रमेश कराड, गोपिचंद पडळकर, वसंत खंडेलवाल, अमरीशभाई पटेल, ज्ञानेश्वर म्हात्रे, राजहंस सिंह, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील शेतकरी व सर्वसामान्य जनतेचे कल्याण हे एकमेव ध्येय समोर ठेवून व नारी शक्ती आणि युवा शक्तीला प्राधान्य देऊन "शासन आपल्या दारी" या अभियानाच्या माध्यमातून महाराष्ट्र गतीमान ठेवण्याचा, जनकल्याणाचा वसा घेतलेल्या या शासनाचा प्रयत्न असणे, राज्यात एकीकडे दुष्काळाची होरपळ तर दुसरीकडे वादळी पाऊस, गारपीटीचा कहर सुरु असणे, खरेतर उन्हाळी तसेच रब्बी आणि खरीप अशा तिन्ही हंगामांवर नैसर्गिक आपत्तीनी घाला घातला असल्याचे निदर्शनास येणे, त्यामुळे शेत पिकांचे खुप नुकसान झाले असल्याची वस्तुस्थिती असणे, राज्यात कमी पाऊस असलेल्या आणि जनावरांचा चान्याचा प्रश्न निर्माण झालेल्या राज्यातील १२४५ महसुली मंडळात बारा छावण्या उभारण्यास शासनाने परवानगी दिली असणे, कांद्याला योग्य भाव मिळावा याकरिता कांद्याचे दर

ठरविण्याचे अधिकार केंद्राच्या ग्राहक संरक्षण मंत्रालयाने स्वतःकडे ठेवले असणे, स्वर्गीय वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबी मिशनला मजबुत करून शेतकरी आत्महत्या थांबविण्यासाठी टास्क फोर्सला बळकट करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, कापसासाठी ५०० व सोयाबीनसाठी २७० शेतकरी उत्पादक कंपन्या स्थापन करण्याचा निर्णय शासनाने घेतलेला असणे, धानाला २० हजार रुपये बोनस देण्याचा निर्णय घेतल्याने त्याचा ६ लाख शेतकऱ्यांना लाभ मिळू शकेल अशी तरतूद करण्यात येणे, शेतकऱ्यांकरिता "नमो शेतकरी महासन्मान निधी" योजना राबविण्यासाठी ५ हजार ७०० कोटींची तरतूद करून त्याचा पहिला हप्ता शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात जमा झाल्याचे निदर्शनास येणे, नुकसानीचे पंचनामे जलद व पारदर्शी होण्यासाठी ई-पंचनामा प्रणाली संपूर्ण राज्यात लागू करण्यात आली असणे, शेतकऱ्यांना दिवसा अखंडीत वीज पुरवठा करण्यासाठी "मागेल त्याला सौरऊर्जा पंप" उपलब्ध करून देण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असणे, केवळ १ रूपयात पिक विमा योजना राबविण्यात येत असल्याने खरीप हंगामासाठी राज्यातील १ कोटी ७० लाख व रब्बी हंगामासाठी ६६ लाख अशा एकूण २ कोटी २३ लाख शेतकऱ्यांनी पिक विमा योजनेत विक्रमी सहभाग नोंदविला असल्याचे निदर्शनास येणे, शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याकरिता एनडीआरएफच्या दराच्या दुप्पट दराने शेतकऱ्यांना मदत देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, अतिवृष्टी व पुरामुळे झालेल्या पिकांच्या नुकसानाकरिता ७,१९६ कोटी रुपये इतका निधी मंजूर केला असणे, कमी पाऊस झालेल्या राज्यातील १,०२१ महसूल मंडळात दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती जाहिर करण्यात येऊन तेथील शेतकऱ्यांना कर्जाचे पुनर्गठन, चालू वीज बिलात ३३.५ टक्के सूट यासारख्या विविध ८ सबलती लागू करण्यात आल्या असल्याचे निदर्शनास येणे, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजनेत पहिल्या टप्प्यात ४ हजार कोटी रुपयांचा निधी वाढवून आता ५,४६९ कोटी एवढा करण्यात आला असणे, राज्यात प्रथमच कांदा महाबँक हा पथदर्शी प्रकल्प सुरु करण्यात आला असणे, विदर्भातील नागपूर, काटोल, कळमेश्वर, मोर्शी, बुलढाणा येथे आधुनिक संतंत्र प्रक्रिया केंद्रे उभारण्याकरिता सुमारे २० कोटी रुपयांच्या खर्चास मान्यता देण्यात आली असल्याचे निदर्शनास येणे, भाऊसाहेब फुंडकर फळबाग लागवड योजनेतील २,१२९ लाभार्थ्यांना ७ कोटी ५१ लाख रुपयांचा निधी दिला असल्याचे निदर्शनास येणे, "मागेल त्याला शेततळे" योजनेचा विस्तार करून मागेल त्याला फळबाग, मागेल त्याला ठिबक व तुषार सिंचन, मागेल

त्याला शेततळ्याचे अस्तरीकरण, मागेल त्याला आधुनिक यंत्र, कॉटन श्रेडर इ. देण्याचा निर्णय करून त्याकरिता १ हजार कोटी यावर्षी खर्च करण्याचा शासनाचा मानस असणे, पारंपारिक शेतीला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देत शेतकरी वर्गाचा आर्थिक आधार बळकट करण्याकरिता मा.बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प राज्यात कार्यान्वित केला असणे, त्यायोगे राज्यातील लहान आणि सिमांत शेतकरी तसेच कृषी नवउद्योजकांना केंद्रस्थानी ठेऊन शेतमालाला बाजारपेठ मिळवून देण्यासाठी शेतकरी ते खरेदीदार अशी मूल्यसाखळी विकसित करणे हा या प्रकल्पाचा उद्देश असणे, कृषी, शिक्षण, संशोधन आणि विद्यापीठांची संरचना आणि कार्यपध्दती अभ्यास करण्यासाठी माजी कुलगुरु डॉ. राजाराम देशमुख यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली असणे, राज्यातील सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम राबविण्याचे प्रस्तावित असून त्यायोगे २ वर्षांत ६१ सिंचन प्रकल्प पूर्ण होणे अपेक्षित असणे, वैनगंगा-नळगंगा नदीजोड प्रकल्प कार्यान्वित केल्याने नागपूर, वर्धा, अमरावती, यवतमाळ, अकोला व बुलढाणा जिल्हयातील सुमारे ३ लाख ७१ हजार २७७ हेक्टर क्षेत्रास सिंचनाचा लाभ मिळणे, जलयुक्त शिवार अभियानांकरिता ६०० कोटी रूपयांच्या निधीची तरतूद करण्यात आली असणे, स्वच्छ व हरित ऊर्जेचे ध्येय साध्य करण्यासाठी जनाई-सिरसाई, पुरंदर यांसह सर्व शासकीय उपसा जलसिंचन योजनाचे सौरऊर्जिकरण करण्यात येत असून त्याकरिता ४ हजार २०० कोटी रूपयांची तरतूद करण्यात आली असणे, म्हैसाळ, (जि.सांगली) येथे पथदर्शी सौरऊर्जा प्रकल्प राबविण्यात आल्याने सांगली आणि सोलापूर जिल्हयातील सुमारे ७५ हजार शेतकरी कुटुंबियांना याचा लाभ मिळाला असणे, कोल्हापूर आणि सांगली जिल्हयातील पुरामुळे होणारी जिवित व वित्तहानी टाळण्याकरिता आणि अतिरिक्त पाणी दुष्काळग्रस्त भागात वळविण्याकरिता जागतिक बँकेच्या सहाय्याने ३ हजार २०० कोटी रूपये किंमतीचा महाराष्ट्र प्रतिसादक्षम विकास कार्यक्रम राबविण्यात येणे, राज्यात गरजू महिलांना ओळखण्यासाठी व त्यांना सक्षम करण्यासाठी "नारी शक्ती दूत ॲप" हे एक क्रांतिकारी ॲप्लीकेशन राबविण्यात येत असणे, राज्यातील महिलांना कौशल्य विकास प्रशिक्षण देऊन आणि उद्योजकता विकासासाठी सक्षम करण्याकरिता "पंतप्रधान नमो महिला सशक्तीकरण अभियान" राबविण्यात येत असणे, "मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहिण योजना" राबविण्यात येऊन त्यायोगे २१ ते ६० वयोगटातील पात्र महिलांना दरमहा १५०० रूपये

निधी देण्याचा निर्णय घेण्यात आला असणे, "शुभमंगल सामुहिक नोंदणीकृत विवाह" योजनेत लाभार्थी मुलांना देण्यात येणारे अनुदान १० हजार रुपयांवरून २५ हजार रूपये करण्यात येणे, "मुख्यमंत्री अन्नपूर्णा योजना" या माध्यमातून पात्र कुटुंबाला वर्षाला ३ गॅस सिलेंडर मोफत देण्याचे घोषित करण्यात आले असणे, महिला बचत गटानी उत्पादित केलेल्या वस्तूंना "उमेद मार्ट" आणि "ई-कॉमर्स ऑनलाईन प्लॅटफॉर्म" याद्वारे यावर्षात २५ लाख महिलांना लखपती करण्याचा उद्देश शासनाने ठेवला असणे, सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षापासून मुलींना मोफत उच्च शिक्षण देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, प्रतिवर्षी १० लाख तरुण-तरुणींना प्रत्यक्ष कामावरील प्रशिक्षण देण्यासाठी "मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजना" राबविण्यात येत असणे, मुंबई, पुणे, नागपूर, अमरावती, यवतमाळ, कोल्हापूर, छत्रपती संभाजीनगर, कराड, अवसरी खुर्द, जि. पुणे येथील तंत्रशिक्षण संस्थांमध्ये "सेंटर ऑफ एक्सलन्स" स्थापन करण्यात येणार असणे, राज्यातील बार्टी, सारथी, महाज्योती, अमृत इ. संस्थांमार्फत एकूण २ लाख ५१ हजार ३९३ विद्यार्थ्यांना रोजगाराभिमुख प्रशिक्षण देण्यात आले असून त्यायोगे ५२ हजार ४०५ विद्यार्थ्यांना नोकरीच्या संधी प्राप्त झाल्या असणे, महापे, नवी मुंबई येथे २५ एकर जागेवर "इंडिया जंग्स अँड ज्वेलरी पार्क" उभारून त्यायोगे १ लाख रोजगार निर्मिती करण्याचा शासनाचा प्रयत्न असणे, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात स्थानिकांना रोजगार उपलब्ध करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्कुबा ड्रायव्हिंग केंद्र उभारण्याकरिता २० कोटी रुपये खर्चाची तरतूद करण्यात आली असणे, गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार विकास महामंडळामार्फत ऊसतोड कामगारांच्या मुलां-मुलींसाठी ८२ शासकीय वसतीगृहे स्थापन करण्यास शासनाने मंजूरी दिली असणे, राज्यात पर्यटनाला चालना देण्यासाठी शाश्वत पर्यटन धोरण आखण्यात येत असणे, राज्यातील ५० नवीन पर्यटन स्थळांची निवड करून त्या ठिकाणी थीम पार्क, अॅडव्हेंचर स्पोर्ट, शॉपिंग मॉल, वॉटर मॉल आणि निवास व्यवस्था करण्यात येत असणे, बुलढाणा येथील लोणार, अंजिठा-वेरूळ, कळसूबाई, त्र्यंबकेश्वर तसेच कोकणातील सागरी किल्ल्यांच्या ठिकाणी पर्यटकांसाठी उच्च दर्जाच्या सुविधा निर्माण करण्यात येत असणे, सातारा येथील शिवसागर जलाशय, भंडारा येथील गोसीखुर्द जलाशय तसेच जळगाव येथील वाघुर जलाशय येथे नाविन्यपूर्ण जलपर्यटन प्रकल्प राबविण्यात येत असणे, कोकणातील पर्यटनास चालना देण्यासाठी शिवकालीन ३२ गडकिल्ल्यांचे नुतनीकरण व

संवर्धन करण्याचे प्रस्तावित असणे, राज्यातील पर्यटकांना व भाविकांना योग्य दरामध्ये उत्तम व सुरक्षित सुविधा पुरविण्यासाठी श्रीनगर, जम्मू काश्मीर आणि अयोध्या येथे महाराष्ट्र भवन बांधण्याचा निर्णय घेतला असणे, छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा पूर्णाकृती पुतळा राज्याच्या सीमेवर बांधणे, छत्रपती शिवाजी महाराज यांची वाघनखे राज्यात आणणे, बाळासाहेब ठाकरे आपला दवाखाना योजनेमध्ये समाविष्ट १४० चाचण्यांमध्ये वाढ करणे तसेच, आपला दवाखाना योजनेची व्याप्ती वाढवून ती मुंबईबाहेरही राज्यभर करण्याची आवश्यकता, विकसित महाराष्ट्राचा ध्यास घेऊन राज्यात शेतकरी, शेतमजूर, महिला व युवकांना बळकट करण्यासाठी व लोककल्याणकारी राज्य निर्माण करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(ख) (शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०२४, शनिवार, दिनांक २९ जून, २०२४, सोमवार, दिनांक १ जुलै, २०२४, मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०२४, बुधवार, दिनांक ३ जुलै, २०२४, व गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री अंबादास दानवे, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, शशिकांत शिंदे, अॅड.अनिल परब, सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, सचिन अहिर, अरुण लाड, अभिजीत वंजारी, राजेश राठोड, सुधाकर अडबाले, धीरज लिंगाडे, विलास पोतनीस, किरण सरनाईक, सुनिल शिंदे, जयंत आसगावकर, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"राज्यात सततचा पाऊस, नापिकी, दुष्काळ, टंचाई, अवकाळी, कर्जबाजारीपणा, कृषी विभागाच्या अपुऱ्या सोईसुविधा यामुळे शेतकरी संकटात आलेला असणे, परिणामी शेतकऱ्यांच्या आत्महत्यांमध्ये झालेली वाढ, शेतमालाला हमीभाव न मिळणे, बियाणे, खते यांच्या दरात झालेली प्रचंड वाढ, शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करण्याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, शासनाने दुष्काळग्रस्त १०२१ महसूल मंडळांमध्ये सवलती जाहिर करूनही अद्याप शेतकरी वंचित असणे, पीक विम्याचे नियमितपणे हप्ते भरूनही शेतकरी पीक विम्यापासून वंचित राहणे, तथापि, विमा कंपन्या दिवसेंदिवस मालामाल होणे, राज्यात एकीकडे भीषण पाणी टंचाई असताना टँकर माफीयांकडून नागरिकांची होत असलेली लूट, पाणी टंचाईचा प्रश्न

सोडविण्यासाठी राबविण्यात आलेली "हर घर नल का जल" योजना अपयशी ठरणे, चारा छावण्या उभारण्याबाबत होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी पशुधनाचे झालेले नुकसान, दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर शेतकरी संकटात असताना शेतकऱ्यांची संपूर्ण कर्जमाफी करण्याकडे होत असलेले जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष, माहे जानेवारी ते मे, २०२४ या कालावधीत झालेल्या अवकाळी पावसामुळे झालेल्या नुकसानीची भरपाई अद्याप न मिळणे, कांद्यावर निर्यात बंदी असल्यामुळे कांदा उत्पादक शेतकरी शासनाच्या चुकीच्या निर्यात धोरणांमुळे अडचणीत आलेला असणे, शेतकऱ्यांना योग्य तो लाभ मिळण्यासाठी कांदा, सोयाबीन, कपाशी, तूर, हरभरा, भुईमूग, धान, उडीद, मूग, हळद, मिरची इ. पिकांना योग्य तो दर मिळवून देण्यास शासनाला आलेले अपयश, परिणामी शेतकऱ्यांचे होत असलेले आर्थिक नुकसान, धान, संत्रा उत्पादक शेतकरी नुकसान भरपाई पासून वंचित असणे, दूध उत्पादक शेतकऱ्यांना सरकारने घोषित केलेले अनुदान अद्यापही मिळालेले नसणे, राज्य सरकारने ७५ हजार पद भरती करण्याच्या घेतलेल्या निर्णयाची अजूनही पूर्तता केलेली नसणे, त्यामुळे अनेक तरुण-तरुणी रोजगारापासून वंचित असणे, जुन्या पेन्शन योजनेत असलेल्या त्रुटी, शिक्षकांच्या संच मान्यतेमध्ये असलेल्या त्रुटी, शक्तिपीठ महामार्गास शेतकऱ्यांचा विरोध असून प्रकल्प रेटण्याचा सुरु असलेला प्रयत्न, स्मार्ट प्रिपेड योजनेमुळे ठराविक उद्योजकांना फायदा होणार असणे, वीज दरामध्ये झालेली वाढ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत होणारी भरती प्रलंबित असणे, महागाईत झालेली वाढ, राज्य शासनमार्फत घेण्यात आलेल्या विविध परिक्षांमध्ये झालेली अनियमितता, तसेच गत दोन वर्षात शासनाच्या विविध विभागामध्ये अनेक भ्रष्टाचार व गैरव्यवहार उघडकीस येणे, कृषी उद्योग विकास महामंडळामध्ये मोठ्या प्रमाणावर होत असलेला भ्रष्टाचार, मेटालिडहाइड कीटकनाशके, कापूस साठवणपिशव्या, फवारणी पंप, डिजिटल मृदा आर्द्रता संवेदक या निविष्ठांच्या खरेदी प्रक्रियेमध्ये झालेला गैरव्यवहार, सेंट्रीय शेतीसाठीचा निधी अधिकाऱ्यांच्या जाणीवपूर्वक दुर्लक्षामुळे अखर्चित राहणे, चंद्रपूरच्या महाऔष्णिक वीज निर्मिती केंद्रात निविदा प्रक्रिया व साहित्य खरेदीत करण्यात आलेला भ्रष्टाचार, आदिवासी विकास विभागात फर्निचर खरेदीमध्ये झालेला कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार, सार्वजनिक आरोग्य विभागात टक्केवारी, वसुली, बदल्या-पदोन्नतीत गैरप्रकार, जेष्ठता डावलून पदस्थापना, औषध खरेदीमध्ये झालेला हजारो कोटींचा गैरव्यवहार, कामगार विभागांतर्गत

बांधकाम कामगार मंडळामध्ये विविध योजनांमध्ये झालेला गैरव्यवहार, राज्य उत्पादन शुल्क विभागात सुरु असलेला भ्रष्टाचार तसेच आकृतीबंध पुनर्रचनेत झालेला गैरव्यवहार, अन्न व औषध प्रशासन विभागामध्ये सुरु असलेला भ्रष्टाचार, महसूल विभागात वाढलेला भ्रष्टाचार व त्यामुळे सर्वसामान्यांची होत असलेली परवड, वाळू धोरण राबविण्यास शासनास आलेले अपयश, त्यामुळे सर्व सामान्य नागरिकांची वाळू माफियांकडून होत असलेली फसवणूक, सातारा जिल्ह्यातील झाडाणी, ता. महाबळेश्वर गावात उच्चपदस्थ शासकीय अधिकाऱ्यांसह तेरा जणांनी ६४० एकर जमीनीची अत्यल्प दरात केलेली खरेदी, निवडणूक रोख्यांच्या माध्यमातून देणग्या देणाऱ्या कंपन्यांना राज्यातील विविध प्रकल्पांची कोट्यवधी रुपयांची देण्यात आलेली कंत्राट, संचालक, नगररचना, पुणे यांनी केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या कोट्यवधी रुपयांच्या निधीचे योग्य प्रकारे नियोजन न केल्यामुळे हा निधी व्यपगत होणे, लोकसभेच्या सार्वत्रिक निवडणूकीच्या कालावधीत राजकीय दबावापोटी अधिकारी यांनी केलेला गैरव्यवहार, पाणी पुरवठा विभागात जलजीवन मिशन अंतर्गत कामाचे वाटप करताना ई-निविदा न राबविता केलेला गैरव्यवहार, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व उपाययोजना."

(ग) (गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

अॅड.अनिल परब, सर्वश्री सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, शशिकांत शिंदे, सचिन अहिर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, अरुण लाड, अभिजीत वंजारी, राजेश राठोड, सुधाकर अडबाले, धीरज लिंगाडे, विलास पोतनीस, किरण सरनाईक, सुनिल शिंदे, जयंत आसगावकर, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, हत्या, बलात्कार, अपहरण, दरोडे, घरफोड्या, भ्रष्टाचार यासारख्या गुन्ह्यांना आळा घालण्यात शासनाला आलेले अपयश, गुन्हेगारांवर वचक बसण्याऐवजी त्यांचे वाढलेले मनोधैर्य, महिलांवरील लैंगिक अत्याचारात झालेली वाढ, नागपूर शहरातून तीन वर्षात सुमारे ११९५ अल्पवयीन मुली बेपत्ता झाल्याने उपराजधानीतील पालकांमध्ये पसरलेले भितीचे व चिंतेचे वातावरण, पुण्यात वाढत असलेले

ड्रग्स, पब्स, अवैध बार याकडे गृह तसेच राज्य उत्पादन शुल्क विभागाचे होत असलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे तरुणांमध्ये वाढत असलेली व्यसनाधिनता व गुन्हेगारी, राज्यात मुंबई, नागपूर व विशेषतः पुणे शहरात कोयता गँग व इतर गुन्हेगारीने मांडलेला उच्छाद, कल्याणीनगर हिट अँड रन प्रकरणानंतर शहरामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेवर निर्माण झालेले प्रश्नचिन्ह, पुण्याच्या हिट अँड रन प्रकरणी पोलिसांची व ससून रुग्णालय प्रशासनाची संशयास्पद भूमिका, आरोपी बिल्डर पुत्राला वाचविण्यासाठी ससून रुग्णालयातील डॉक्टरांनी रक्त नमून्यामध्ये फेरफार केल्याचे निदर्शनास येणे, गडचिरोली जिल्ह्यातील बारसेवाडा येथे जादूटोणा केल्याच्या संशयातून एका पुरूषासह महिलेस जिवंत जाळून ठार केल्याची घडलेली धक्कादायक घटना, कोपर्डी येथे मागासवर्गीय तरुणाला जातीवाचक शिवीगाळ करून नंतर नग्न करून मारहाण केल्याने संबंधित तरुणाने केलेली आत्महत्या, राज्यात वकिलांवर होत असलेले प्राणघातक हल्ले, राहुरी येथील पाच लाखांच्या खंडणीसाठी आरोपींनी वकील दाम्पत्याचे अपहरण करून केलेल्या हत्येमुळे राज्यात कायदा सुव्यवस्थेचा उडालेला बोजवारा, कायद्याचा वचक न राहिल्याने विद्यमान लोकप्रतिनिधींनी पोलीस ठाण्यात केलेला गोळीबार व दहिसर येथे माजी नगरसेवकाची करण्यात आलेल्या हत्येचा तपास अद्यापही पूर्ण न होणे, नागरिकांमध्ये निर्माण झालेली असुरक्षिततेची भावना, इंदापूरचे तहसिलदार व रत्नागिरीचे उपजिल्हाधिकारी यांच्यावर वाळू माफियांकडून झालेला भ्याड हल्ला, एका महिला पत्रकारानी राजकीय पक्षाच्या उमेदवाराबाबत बातमी छापल्याने गुंडांनी त्यांना धमकविल्याचे निदर्शनास आलेला निंदनिय प्रकार, मराठा आंदोलकांवर आंदोलन मागे घेण्यात येऊन असंख्य गुन्हे दाखल करण्यात येणे, जालन्यात एका कुटुंबावर हल्ला करून त्यांचे घर पाडल्याचा उघडकीस आलेला प्रकार, मिरा-रोड येथील लोकप्रतिनिधींनी पालिकेच्या कनिष्ठ अभियंत्यास केलेली मारहाण, हिंगोलीच्या लोकप्रतिनिधींनी महावितरण कर्मचाऱ्यास फोनद्वारे दिलेली धमकी, यामुळे प्रशासनाचे मनोधैर्य खच्चीकरण होत असल्याने जनसामान्यात शासनाविषयी पसरत असलेली असुरक्षिततेची भावना, राज्यातील पोलिसांच्या अंतर्गत समस्यांचे निवारण न होणे, वीस-बावीस तास काम करणारे पोलिस कर्मचारी, त्यांच्या निवासाचे प्रश्न, मानसिक आरोग्य आणि मानसिक आरोग्याअभावी निर्माण होणारे अन्य प्रश्नांकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, राज्यात अंमली पदार्थांचा झालेला सुळसुळाट, गुटखा, विदेशी सिगारेट, ई-सिगारेट व तत्सम

बंदी असलेल्या पदार्थांची बेकायदेशीररित्या ठिकठिकाणी सुरु असलेली विक्री, राज्यातील नगरपालिका / महानगरपालिकांमध्ये वाढत चाललेला भ्रष्टाचार, मुंबई महानगरपालिका, MSRDC आणि MMRDA मध्ये प्रकल्पाच्या किंमतीमध्ये केलेली छुपी वाढ, फुगविलेले अंदाजपत्रक व केलेला भ्रष्टाचार, सिडकोमध्ये होत असलेला भ्रष्टाचार, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागामध्ये सुरु असलेले गैरप्रकार, आदिवासी विकास विभागातील भ्रष्टाचार, सार्वजनिक आरोग्य विभागामध्ये सुरु असलेले गैरव्यवहार व भ्रष्टाचाराचा उद्रेक, अन्न व औषध प्रशासनामधील भ्रष्टाचार, अटल सेतूच्या कामातील अनियमितता, झोपडपट्ट्यांमधील स्वच्छतेच्या निविदेत कोट्यवधी रुपयांची अनियमितता, नाशिकच्या देवळाली शिवारातील टीडीआर गैरप्रकार, शालेय शिक्षण विभागातील शालेय गणवेश खरेदीमध्ये झालेला भ्रष्टाचार, मुंबई महानगरपालिकेत वाढत असलेला भ्रष्टाचार, नगरविकास विभागांतर्गत केंद्र शासनाकडून प्राप्त निधी अखर्चित राहणे, छत्रपती संभाजीनगर महानगरपालिकेने तयार केलेला चुकीचा विकास आराखडा, राज्यात औद्योगिक क्षेत्रांमधील कारखान्यांमध्ये विशेषतः नागपूर मध्ये सुरु असलेली स्फोटांची मालिका व त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात झालेली वित्त व जीवितहानी, रासायनिक कंपन्यांमधून रसायनयुक्त पाणी प्रक्रिया न करता नद्यांमध्ये सोडले जात असल्यामुळे होणारे जलप्रदूषण, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

— अशासकीय कामकाज —
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

आठ : अशासकीय विधेयके :-

(क) पुरःस्थापनार्थ :-

"सन २०२४ चे वि.प.वि. क्रमांक २ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२४" - श्री. सुनिल शिंदे, वि.प.स. यांचे

अशासकीय ठराव :-

(ख) (मंगळवार, दिनांक ०२ जुलै, २०२४ रोजीच्या बॅलेटद्वारा ठरविलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार खालील ठराव दाखविण्यात आले आहेत) —

(१) डॉ.प्रज्ञा सातव, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ६०

"दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबाची यादी तयार करताना राज्यात अनेक कुटूंबाचे सर्वेक्षण झालेले नाही, त्यामुळे खरोखरच दारिद्र्य रेषेखाली असणाऱ्या कुटूंबांना पिवळ्या रंगाच्या शिधापत्रिकांपासून वंचित रहावे लागत आहे, शासनाच्या वतीने रुपये १५,०००/- उत्पन्न मर्यादा ठरविणे, मात्र वाढती महागाई आणि रुपयाचे झालेले अवमूल्यन यामुळे रुपये ५०,०००/- वार्षिक उत्पन्न मर्यादा पात्र धरण्याची गरज निर्माण झाली आहे, यामुळे राज्यातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल जनतेला दारिद्र्य रेषेखालील योजनांचा लाभ मिळवून देण्यासाठी राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे इष्टांक वाढवून घेण्याची मागणी करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

(२) डॉ. वजाहत मिर्झा, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ३३

"राज्यातील अल्पसंख्यांक समाजातील नागरिकांना शिक्षण व रोजगाराच्या संधी कमी प्रमाणात उपलब्ध होत असल्याने हा समाज विकासापासून वंचित आहे, राज्य शासनाच्या अनेक योजना या समाजापर्यंत पोहोचत नसल्याने या समाजाला अनेक लाभ मिळत नाहीत, मौलाना आझाद आर्थिक विकास महामंडळ हे फक्त नावापुरते उरलेले आहे, या महामंडळाद्वारे एकाही ठिकाणी एकही व्यवसायिक व थेट कर्ज पूर्ण करण्यात आले नाही, मागील तीन वर्षांपासून या महामंडळाची कार्यकारणी सुद्धा घोषित केली नसून शासनाकडून या महामंडळास निधीही उपलब्ध करून दिला जात नाही, तसेच या समाजातील हजारो विद्यार्थ्यांना अनेक वर्षांपासून शिष्यवृत्ती देखील मिळत नाही, शाळांना योग्य अनुदान देखील मिळत नसल्यामुळे शैक्षणिक क्षेत्रात देखील अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थी मागास राहत आहेत, यामुळे या समाजातील नागरिकांच्या

आर्थिक व शैक्षणिक मागासलेपणामध्ये वाढ होऊन हा समाज विकासापासून दूरच राहिला आहे, या समाजाच्या आर्थिक, सामाजिक व शैक्षणिक उत्कर्षासाठी शासनाने अधिकाधिक प्रभावी उपाययोजना आखाव्यात, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

(३) श्री.विलास पोतनीस, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ६८

"राज्यातील सुशिक्षित बेरोजगारांचे वाढते प्रमाण, नोकरी व रोजगाराअभावी तरुणांमध्ये निर्माण झालेले वैफल्य, शासनाने बंद केलेला सुशिक्षित बेरोजगार भत्ता, रोजगाराच्या भाग भांडवलासाठी बँकासारख्या आर्थिक संस्थांकडून येणाऱ्या अडचणी, या बाबी विचारात घेता बेरोजगारांच्या समस्या सोडवण्यासाठी व गरीब कुटुंबातील बेरोजगारांना रोजगार मिळविण्याच्या दृष्टीने एक सक्षम व स्वतंत्र यंत्रणा स्थापन करण्यात यावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : ४ जुलै, २०२४

जितेंद्र भोळे
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद